

krok 1 - POZNAJ SIEBIE

Dlaczego wiedza o sobie jest punktem wyjścia do poszukiwań swojej edukacyjno-zawodowej drogi? Poznając siebie łatwo zorientujesz się, jakie grupy zawodów/obszary zawodowe warto uwzględnić w dalszych poszukiwaniach, a które możesz odrzucić, bo zupełnie do Ciebie nie pasują.

Jakie masz zainteresowania?

Co lubisz robić? Cemu poświęcasz wolny czas? Które przedmioty lubisz? Zainteresowania są siłą napędową do działania. Pobudzają do poznawania określonej dziedziny. Przyczyniają się do pogłębiania wiedzy i wpływają na osiąganie sukcesów w nauce czy pracy. Jeśli coś nas interesuje, chętnie rozwijamy się w tym kierunku i poświęcamy temu czas. Najsilniejsze i trwałe zainteresowania należy traktować jako drogowskaz.

Jakie masz zdolności/uzdolnienia?

Są to najogólniej wrodzone predyspozycje. Stanowią te różnice między ludźmi, które decydują o niejednakowych rezultatach w uczeniu się i działaniu przy jednakowym nakładzie pracy - taki hardware umysłu. Zastanów się czego uczysz się szybko i masz w tym zakresie najlepsze wyniki. Zdolności mogą być ogólne, np.: inteligencja czy zręczność lub przedmiotowe, np.: matematyczne, sportowe, językowe itd.

Jakie już posiadasz umiejętności?

Wszystko to, co potrafisz robić. W Twoim wieku rzadko są to już umiejętności zawodowe, choć i takie się zdarzają (np. motoryzacyjne, mechaniczne, informatyczne, kulinarne itp.). Najczęściej jednak warto tu pomyśleć o umiejętnościach kluczowych, ponadzawodowych tj.: komunikacja międzyludzka, umiejętność radzenia sobie ze stresem, zarządzanie czasem, wyszukiwanie informacji, planowanie.

Jaki masz temperament?

Jest wrodzony i stały (prawie się nie zmienia). Decyduje o sposobie naszego funkcjonowania np.: sile aktywności, wrażliwości na bodźce, wytrzymałości na trud czy niewygodę. Jesteś osobą opanowaną czy wybuchową? Pracujesz szybko czy powoli? Możesz pracować długo i jednostajnie czy wtedy szybko się męczysz i niecierpliwisz? Wolisz pracować w jednym miejscu czy być w ciągłym ruchu?

Jakie preferujesz wartości?

Są przewodnikiem w kształtowaniu postaw. Wskazują co jest dla Ciebie ważne, cenne i co motywuje Cię do działania. Mają one zazwyczaj układ pewnej hierarchii - od ważnych do tych mniej istotnych. I choć zmieniają się w ciągu życia, nie powinno się wybierać zawodu pozostającego z nimi w sprzeczności. Różne zawody umożliwiają realizację innych potrzeb - od możliwości niesienia pomocy, przez dużą niezależność, po bezpieczeństwo.

Jaki jest Twój stan zdrowia?

Dokonaj analizy swojego stanu zdrowia i związanych z tym możliwości podjęcia kolejnych decyzji edukacyjnych. Pamiętaj, by nie wybierać szkoły, przygotowującej do zawodu, do wykonywania którego masz przeciwwskazania zdrowotne (by rozpocząć kształcenie w zawodzie potrzebne jest zaświadczenie lek. medycyny pracy). W niektórych zawodach mogą być wymagane dodatkowe zaświadczenia - koniecznie to sprawdź.

Jakie masz aspiracje?

Definiują one nasze plany, skłonności, dążenia, życzenia, potrzeby. Początkowo dotyczą tylko szkoły, by później rozszerzyć się na inne obszary życia tj.: rodzina, praca, status materialny. Ważne by zastanowić się czy nasze aspiracje dotyczące szkoły są adekwatne do możliwości. Czasem ich ocena może motywować do działania i wysiłku a innym razem trzeba je trochę urealnić.

W procesie poznawania siebie możesz wspomóc się różnorodnymi kwestionariuszami oraz testami. Niektóre są dostępne bezpłatnie i online. Ich wyniki (koniecznie przeanalizowane!) mogą stanowić odpowiedź dotyczącą twoich preferencji, zainteresowań zawodowych, osobowości czy wyznawanych przez Ciebie wartości.

Bogaty zbiór narzędzi wspierających samopoznanie znajdziesz na stronach CKZ:

www.ckzk.pl/doradztwo-zawodowe/Narzedzia-pomocne-w-podejmowaniu-decyzji-edukacyjn

zainteresowania zawodowe np.

www.e-zamek.pl

(przystęp do testu i wybierz wersję standardową)

test osobowości np.

www.16personalities.com/pl
www.testhartmana.pl

Twój szkolny doradca zawodowy na pewno dysponuje takimi narzędziami. Informacje o ich dostępności znajdziesz także u doradcy zawodowego CKZ.

Pamiętaj jednak, że wyniki testów nie dają gotowych rozwiązań i pomysłów na Twoją przyszłość.

Mogą być jedynie podpowiedzią, wskazać obszary, w których masz duży potencjał. Dlatego zawsze analizuj uzyskane wyniki pytając siebie:

- Czy zgadzasz się z uzyskanym wynikiem?
- Co jest zgodne z Twoją wiedzą o samym sobie, a co zupełnie do Ciebie nie pasuje?
- Co Cię zaskoczyło?

Poproś o rozmowę na ten temat bliskie Ci osoby dorosłe. Razem przeanalizujcie uzyskane wyniki. Zapisz najważniejsze informacje o sobie, które mogą Ci się przydać.

krok 2 - POZNAJ ZAWODY i rynek pracy

Czy dobrze poznałeś zawód, którego zdobywaniu chcesz poświęcić najbliższe lata? Bazujesz na wiedzy, czy wyobrażeniach i stereotypach? Jakich przedmiotów będziesz się uczyć w szkole i jakie dokładnie kwalifikacje możesz zdobyć w trakcie nauki?

Koniecznie to sprawdź. Brak wiedzy może być źródłem błędnych decyzji i rozczarowań w przyszłości.

Gdzie szukać informacji:

strony internetowe interesujących Cię szkół

informator o zawodach szkolnictwa branżowego ORE

<https://doradztwo.ore.edu.pl/informator-o-zawodach-szkolnictwa-branżowego/>

Mapa Karier (bogate źródło opisujące ponad 600 zawodów; filtr preferencji pozwalający przeglądać zawody pod kontem własnych upodobań)

<https://mapakarier.org>

Infodoradca+ baza z opisami ponad 1000 zawodów na potrzeby rynku pracy

<https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/infodoradca>

zasoby dotyczące zawodów na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej

<https://zpe.gov.pl/>

Warto także porozmawiać z kimś, kto na co dzień wykonuje interesujący Cię zawód. To doskonałe źródło informacji na temat blasków i cieni danej profesji.

krok 3 - POZNAJ SZKOŁY

Poznanie typów szkół ponadpodstawowych i ich charakterystyk, a więc poszukanie odpowiedzi na pytanie co każda z nich ma do zaoferowania, to wiedza niezbędna by dokonać trafnego wyboru.

Najważniejsze informacje o tym, jak wygląda obecnie system edukacji w Polsce, znajdziesz w I części powiatowego przewodnika dla ósmoklasistów (rozdział II; str. 10)

<http://www.ckzkk.pl/informator>

Pełną ofertę edukacyjną powiatu na rok szkolny 2022/2023 znajdziesz w II części wspomnianego przewodnika (dostępnego pod wskazanym wcześniej adresem).

Serię filmów wideo "Jak wybrać szkołę po podstawówce" znajdziesz pod linkiem:

<http://www.ckzkk.pl/doradztwo-zawodowe/Jak-wybrac-szkole-po-podstawowce---cykl-krotkich-f>

Szkoły oferują niezliczone możliwości rozwijania pasji, zainteresowań, nabywania nowych kompetencji. Stwarzają możliwości udziału w różnych kołach zainteresowań, zajęciach dodatkowych, projektach i wymianach międzynarodowych, grupach wolontariackich, konkursach, olimpiadach oraz wielu innych inicjatywach.

Najpełniejsze informacje zawsze znajdziesz u źródła:

- zajrzyj na strony internetowe szkół (tam znajdziesz najświeższe i najpełniejsze informacje),
- śledź profile szkół w mediach społecznościowych,
- weź udział w DRZWIACH OTWARTYCH szkół i targach edukacyjnych (jeśli są organizowane).

Sprawdź, jakie czynniki możesz uwzględnić przymierzając się do wyboru szkoły. Czy wszystkie są dla Ciebie równie ważne?

<http://www.ckzkk.pl/doradztwo-zawodowe/Co-wplywa-na-wybor-szkoly>

Jeśli chcesz zrobić to jeszcze lepiej:

2

Poznaj siebie i wykorzystaj tę wiedzę przy dokonywaniu wyboru. Pomyśl o swoich zainteresowaniach, uzdolnieniach, predyspozycjach, temperamencie, wartościach, stanie zdrowia, możliwościach i aspiracjach.

1

Stwórz WŁASNY plan na wybór szkoły. Poproś o pomoc rodziców, wychowawców, szkolnego doradcę zawodowego. Możesz też skorzystać z materiałów doradczych dostępnych na CKZKK.PL

3

Zdobądź niezbędną wiedzę o zawodach, które Cię interesują i zestaw te informacje z wiedzą o sobie, którą już posiadasz. Sprawdź też sytuację na rynku pracy.

4

Poznaj system szkolny i jego możliwości. Zgromadź potrzebne informacje o szkołach i ich ofercie. Sprawdź możliwe ścieżki edukacyjne. Pomyśl o kształceniu całonocnym.

6

Podejmij świadomą decyzję. Nie pozwól by o Twojej przyszłości zdecydował przypadek. Pamiętaj, że podejmowanie decyzji to proces nie jednorazowe działanie.

5

Najlepiej jak potrafisz przygotuj się do zdania egzaminu ósmoklasisty. Postaraj się też o możliwie najwyższe oceny na świadectwie ukończenia szkoły. Zwiększy to Twoje szanse na wymarzoną szkołę.

7

Pamiętaj o kryteriach i procedurach rekrutacji do nowej szkoły. Pilnuj terminów i niezbędnej dokumentacji.

Bądź z nami w kontakcie. Na naszych stronach www.ckzkk.pl/doradztwo-zawodowe znajdziesz masę przydatnych informacji i ćwiczeń. WYBIERZ MĄDRZE - SIĘGNIJ PO MARZENIA

MAPA DROGOWA WYBIERAM SZKOŁĘ

trzy kroki do trafnej decyzji

krok 1 - POZNAJ SIEBIE

Pierwszy i najważniejszy krok, który musisz wykonać. Zastanów się jakie masz zainteresowania, umiejętności, zdolności, temperament. Pomyśl o wartościach, które są dla Ciebie ważne oraz swoich aspiracjach. Pomyśl o swoim stanie zdrowia i ewentualnych ograniczeniach przy dokonywaniu wyboru.

krok 2 - POZNAJ ZAWODY

Drugi, ale równie ważny krok. Zdobądź niezbędną wiedzę o zawodach, które Cię interesują. Zaczynij od szerszego zbioru, by w miarę zawężania swoich poszukiwań uszczegóławiać zdobywane o wybranych profesjach informacje. Zestaw tę wiedzę z informacjami o sobie. Czy Twoje aspiracje zbieżne są z predyspozycjami? Bazuj na wiedzy, nie przekonaniach czy wyobrażeniach!

krok 3 - POZNAJ SZKOŁY

Poznaj ofertę edukacyjną szkół w regionie. Sprawdź, jakie możliwości rozwoju oferują lokalne szkoły. Pamiętaj, że oferta szkół to nie tylko krótka lista zawodów czy profili. Każda szkoła ma do zaoferowania znacznie więcej. Sprawdź zatem czym poszczególne szkoły różnią się od siebie, co dokładnie oferują uczniom w swoich oddziałach.

Dokonaj świadomego i przemyślanego wyboru.

Pamiętaj, że potrzebujesz czasu - tu nie ma drogi na skróty